

7. ibilbidea: Arratia bailara Landa-xarma mendi eta larre artean

Gorbeia mendi erraldoiak dotoreziaz zaintzen ditu bero-ri inguratzen duten bailarak. Artzainek eta beren ardiek duela mendeak ikasi zuten belar freskoa duten mendiegal onenak atzematen. Ibilbide hau murgilaldi hutsa da, esperientzia hutsa, bakana. Dastatu, bazkatu, eta ur termaletan edo postaletako urtegietan murgildu gero. Arratia basatia da, benetakoa eta bere-berea.

Bilbotik, **Arratiako bailara** abiatuko gara, Gorbeia eta Anbotoko gailurren artera. AP-8a hartuko dugu, Donostiarako noranzkoan, eta, gero, Galdakaoko 105. irteera hartuko dugu. Bada, N-240 errepidean jarraituko dugu, Gasteiz/Galdakao Ospitalea noranzkoan, **Igorre** iritsi arte. Herri lasai horrek ezin hobeto islatzen du gauza txikiak ematen duten plazerra. Bere ondarearen barruan, XVII. mendeko Bildosola jauregia, Zubizarreta etxea eta herriko hainbat baserri gailentzen dira. XVI. mendearen eta XVIII. mendean artean eraiki ziren baserriak.

Igorre atzean utzi, eta **Areatza** joango gara, N-240 errepidetik **Gorbeia** babespean dago herri hori. Bizkaiko mendirik altuena da Gorbeia (1.842m), eta horrek ematen dio izena natura-parkeari. Areatzak arkitektura-ondare handia dauka: Santa Isabel komentua, San Bartolome eliza eta, plazan, Gortazar jauregia eta estilo neoklasikoko udaletxea. Hortxe baita ere, Areatzako Interpretazio Zentroa edo Parketxe deritzona topatuko dugu, ingurune natural hori familia-giroan hobeto ezagutzeko aproposa.

Arabaren eta Bizkaia-aren artean dago **Gorbeia** natura-parkea, eta 20.000 hektareatik gora dauzka. Euskadiko natura-erreserba handiena da. Gorbeia tontorrean, 18 metroko gurutzera dago, parkearen sinboloa dena.

Gorbeia

Gailurrera igo nahi baduzue, Areatzatik gora egiten duen errepidea hartu eta autoa **Pagomakurre** jolas-eremuan uztea gomendatzen dizuegu. Hortik aurrera, mendi-ibilbia egiteko ibilbidea seinaleztatuta dago.

Zailtasun txikikoa da, eta 4 ordutan egin daiteke joan-etorria (12 km).

Otxandio

Gorbeia

Areatzako Bainuetxe Hotelean, spa zirkuitu batez gozatu ahalko duzue; edo, bestela, gaztandegi batera joan zaitezke, Idiazabalgo jatorri-deitura duen gazta egiteko prozesua ikusi eta dastaketa batez gozatzera.

Gainera, latxa ardia ezagutuko duzue (Euskal Herriko arraza autoktonoa da hori), edota Gorbeia artzaintxakurren lana ikusi (Informazioa eta erreserbak: +34 946 941 212, www.viajesporeuskadi.es).

Areatzatik, N-240tik, Gasteizerako noranzkoan, Otxandio pagadi ikusgarria ikusiko dugu. Horraino iristeko, 38,5 kilometroan, Barazarren gainaldera iritsitakoan, eskuinaldeko hormigoizko bidetxoa hartu behar da. "Gorbeia natura-parkea" dioten kartela dago. Hormigoizko bide horretatik jarraituta, kilometro

batera gutxi gorabehera, bidegurutze batera iritsiko zarete. Ezkerreko bidea hartu, eta zuzen jarraitu, Otxandio ondoan dagoen aparkalekura iritsi arte.

Otxandio pagadia toki magikoa da, xarmaz beterikoa, ipuinetako paisaia. Ehun urtetik gorako pago horiek ez dira horizontalki hazten, bertikalki baizik; izan ere, duela 50 urte baino gehiago, adarrak kimatzen zizkioten, egurretik ikatza ateratzeko.

N-240ra itzuliko gara, Gasteizerako noranzkoan, eta, gero, A-2620 Legutio-Aramaio-Arrasate/Mondragón errepidetik jarraituko dugu. Horrela, **Legutio** bidean jarriko gara. Arabako txoko eder-ederra da Legutio, larre berdez eta Urrunagatik eta Albinatik hurbil dauden urtegiez inguratuta dagoena. Sarreran, arku bikoitz zorrotza duen Erdi Aroko atari zahar batek barrualdeko euskal baserri ohikoetarantz bideratuko gaitu. Udan, urtegiak hondartza artifi-

zianetan freskatu ahalko zarete, eta uretako kirolak egin.

A-623tik eta BI-3941tik, **Otxandio** iritsiko gara; Bizkaia, berriz, Udaletxetik Santa Mariñe elizaraino, non Vulcano iturria nabarmentzen den, monumentu-berastasanak lur-tururatu zituzte. Hurrengo helmuga **Dima** dugu. Herri horretara iristeko, BI-2543 errepidea jarraituko dugu. Bertako ondare historikoan, hauek aurki ditzakegu: San Pedro Apostoluaren parrokia-eliza, gurutzotoki-ermita, Urizar jauregia, Ziarrusta dorrea eta Lamindaoko Andra Mari eliza gotikoa.

Bilborantz itzultzean, Igorrerantz abiatuko gara, eta, N-240 errepidetik joanda, A-8a hartuko dugu, Bizkaiko hiribururaino iristeko.